

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τοῦ EUGÈNE MORAND

ΘΑ ΠΕΘΑΝΗΣ!

ΡΙΣΚΟΜΕΘΑ τὸ 1814 στὸ Μεσονὶλ τῆς Καιπινίας. Στὸ κελλὶ τοῦ Παπᾶ Σαντελούπη ἡ ἀνεψιά του Λίζα, κορίνισι δεκαογή χρονῶν, ἐργάζεται στὸ φᾶς τῆς λάμπας. Πέρα ἀπὸ τὸ δάσος ἀκούγονται φωνὲς μακρῶν εἰς καὶ φοίνονται μεγάλες φωτιές. Εἶνε ὁ στρατὸς τῶν "Ἀγγλῶν, τῶν Πρώσων ποὺ καὶ τὸν Ράσσων ποὺ μπήκαν στὴ Γαλλία γιὰ νὰ πολεμήσουν τὸν Ναπολέοντα.

"Ἶξαφνα μπροστὰ στὸ σκῆνη τοῦ παπᾶ ἀκουστικάνα πατήματα ἀλόγων καὶ κρότος σταθιῶν καὶ στηρούνιῶν καβαλλαρίας. Ξτυπούσανε γερά τὴν αὐλόπορτα, τὴν σπρώγνανε μὲ βλέ γιὰ νὰ τὴν ἀνοίξουνε καὶ στὸ τέλος μπήκανε μέσα στὴν αὐλὴ δυὸ Κοζάκοι ἀξιωματικοὶ καβαλλαρέοι.

"Ο γέρο Γιάννης Μπιγκόδ, ὁ ὑπηρέτης τοῦ παπᾶ Σαντελούπη, ἥρθε μὲτα τὸ θυμὸ κι' ἀρχισε νὰ φωνάζῃ:

— "Ἄ, τοὺς ἄχρείους, τοὺς κατεργάρηδες! Θέλουν νὰ μποῦν στὸ σπίτι.

— Γιάννη, τί τρέχει; φωτίσεν ή Λίζα ἀνήσυχη.

— Οἱ Κοζάκοι, κόρη μου, μᾶς περικυκλώσαν τὸ σπίτι. Μὰ ἔγνω τους. Θὰ τοὺς δεῖξε ἔγω.

Σκύβοντας ἀρπαξὲ ἔνα βαρύ καντηλίδι οἱ δισμένιο τῆς ἐκκλησίας πούτανε πάνω στὸ τραπέζι καὶ είπε:

— Εἴμαι δὲ Γιάννης Μπιγκόδ. Αλλοτε λοχίας τοῦ 12ου πάγματος τῆς καβαλλαρίας. Λαβδόθηκε στὴ μάρτυρα τοῦ Ἀρχόλ στὸν Ιταλία μὲ τὸν Ναπολέοντα, ἔφαγα μιὰ σπαθιά στὸ Δύταν τῆς Πρωσίας, κόντεψα νὰ σκοτωθῶ στὸ Μαρέγκο καὶ μισοπεθαμένο μὲ σηκώσανε στὴ μάρτυρα τῆς Ιένας! Τὰ χέρια μου εἰνε γερά ἀκόμη καὶ θὰ κτυπήθω μαζύ τους!...

— "Ἄφισε τους, ἄφισε τους, φωνάξε ή Λίζα, κατακίνηντα ἀπὸ τὸ φόρτο της.

— Νά τους ἄφισω; Τί λές, κόρη μου; "Ο παπᾶς δὲν θὰ μοῦ τὸ συγχαρέσσω ποτέ. Γιατὶ ἔδω δὲν εἰνε μόνον τὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ, μὰ εἰνε συγχρόνων καὶ τὸ σπίτι τοῦ παπᾶ Σαντελούπη, καὶ ἡ σήμερα εἰνε παπᾶς, πρὸ πέντε χρόνων ἦταν ταχματόρχης καὶ ἔστειλε πολλοὺς ἀπ' τοὺς ἔχθρούς τῆς Γαλλίας στὸν ἄλλο κόρδο.

— "Ἐνας ἀπ' τους δύο κοζάκους είχε πλησίσει ἐν τῷ μεταξύ. Σθέλησ νὰ μπῆ μεσά καὶ ἀσπρώσε τὸν Γιάννη.

— Νά πάρων χλίδιοι διαβέλοι! οὐδέλιασε δὲ Μπιγκόδ. "Ἄν κουνηθῆς, δέξιωματικό μου θά] σου σπάσω τὸ κεφάλι!

— Εἴξαφνα δύμως δένα χέρι ἔπιασε τὸ μπράτσο του ποὺ ήταν σηκωμένο γιὰ νὰ χευτήσῃ καὶ δὲ παπᾶς παρουσιάστηκε μπρός του.

— Τί τρέχει Γιάννη; φωτίσε μὲ τὴ βροντερὴ φωνή του.

— Παπᾶ μου... ταγματάρχα μεν...

— Εἴηγησου λοιπέν.

— Επενέρθη δύμως δένας μὲτο τοὺς Ρέσσους δέξιωματικούς κι'

ἔξηγησε πὼς ζητάεις κατεδλεμμα γιὰ νὰ μοιμηθῇ. "Ο παπᾶ Σαντελούπη δὲν ταράχτηκε.

— Πολὺ καλά, εἰπε. Θὰ σᾶς τοιμάσω μιὰ κάμαρη.

— Ποιά; φωτίσε φουκισμένος δὲ Μπιγκόφ.

— Τὴν δική μου, δρήγησε δὲ κεφάλι τοῦ κι' ἀρχι-

σε νὰ μουριούσῃ μέσιτ στὰ δόντια του. "Ο ἀξιωματικὸς πῆγε νὰ μπῇ στὴν κάμαρα, μὰ δὲ παπᾶς τὸν κράνησος.

— Σεύχεις Γαλλικός, κύριε; τὸν φωνῆσε. Πολὺ καλά. "Ακουσε λοιπόν. "Ο ὄνθρωπος ποὺ σᾶς φιλοξενεῖ ἀπόψε, ἔγῳ, δὲ παπᾶ Σαντελούπη, ἦμουν ἄλλοτε στρατιώτης σάνη ἐσάς. Πρὸ πέντε χρόνων ἦμουν ταχματόρχης τῆς φρουρᾶς καὶ θὰ ἦμων ἀκόμη, μὰ στὴ μάρτυρα τοῦ Βαγούμ εἶνα βόλι μοῦ πήρε δύο δάχτυλα τοῦ δεξιοῦ μου χεριοῦ κι' ἀποστρατεύθηκα. "Επειδὴ δὲν μπορῶ πεινὰ νὰ βοηθήσω τὴν πατέρα μου μὲ τὸ σπάθι τοῦ βοηθήσασα νὰ τὴν βοηθήσως μὲ τὸν σταυρό, κι' ἔνια πατάς. "Η σημερινὴ θάνατος μου μοῦ ἐπιβάλλει νὰ είμαι μεσίτης ἀγάπης καὶ συμφιλιώσως ἀνάμεσος στὴν πατέρα μου καὶ σὲ σᾶς—δόστε μέσα Κύριε. Θα μείνετε κοντά σὲ ἀνθρώπους χωρὶς ὑπερδραστισι. "Ο βοηθός μου Γιάννης εἶνε σχεδόν γέρος, καὶ ἡ ἀνεψιά μου παιδί ἀκόμη. Μπροστά στὸ Θεό ποὺ συγχωρεῖ καὶ παιδεύει, ἀφίνω τὸ σπίτι μου στὴν προστασία τῆς στρατιωτικῆς οας τιμιότητος. "Εμπλέκος τώρα, Κύριε.

— Τὴν νύχτα κατὰ τὰς 10 η Λίζα τοιμάζοταν ν' ἀνεβῇ στὴ κάμαρά της, διαν δὲ Γιάννης ειδοποίησε τὸν Παπᾶ πὼς ἔνα παιδί μουσκευμένο ἀπ' τὴ βροχή καὶ λαστοκέντο, τὸν ζητοῦσε νὰ μεταλάβῃ τὴ μάννα του ποὺ πέθαινε.

— Θὰ πάω ἀμέσως, εἰπε δὲ Παπᾶς.

— Μὲ πατά μου, εἰπε δὲ Μπιγκόδ, σκέφθηκες τὶς δώρα εἰνε; Πᾶσι τερπανήσες τέτοια νύχτα ποὺ βρέχει μὲ τὸ ἀσκι; "Έξω εἰνε σκοτάδι κι' δὲ διάβολος, δὲ ίδιος δὲν βλέπει τὴ μύτη του!

— Δᾶσος μου τὸ καπέλλο μου, εἰπε δὲ παπᾶς.

— Θὰ βρής—αὐτὸν δέδω τὸν λατρόν, τοὺς Κοζάκους, σ' δὲς τῆς γωνίες τοῦ δάσους, ξανάπτε δὲ Μπιγκόδ καὶ συνέχισε. —Δέν συλλογίζεσαι αὐτὸν τὸν ἀξιωματικὸ ποὺ ἀφίσες δέδω; Δέν εἰσι φροντίμος, παπᾶ μου.

— Θάσοι σὺ δέδω, εἰπε δὲ παπᾶ Σαντελούπη. Κι' ἔξι στρατιώτης θέλεις δέδως θάσαι δέδω. Πέρα στὸν ξενοδόχο νὰ μοῦ στείλη ἔνα ἀλόγο. Πρέπει νὰ πάω νὰ κάμω τὸ χρέος μου προτού νὰ εξψυχήσης ή γυναικά αστήν.

— Καλό παπᾶ μου, κάμε δύος θέλεις...

— "Ησαν μεσάνυχτα περασμένα διαν γύρισε δὲ Παπᾶς. "Εδοσε τὸ ἀλόγο στὸν ξενοδόχο καὶ τράβηξε γιὰ νὰ σπήτῃ του. Μόλις πλούσιας ἔκει εἶδε μιὰ σκιά νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ μέρος του φωνάζοντας:

— Βοήθεια! Βοήθεια!

— Εἰσαι σύ Γιάννη; Πᾶς βρέθηκες έξω ἀπ' τὸ σπίτι,

